

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/ філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до літературознавства

Освітня програма Українська мова і література

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 035 Філологія

035.01 Українська мова та література

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “_27” серпня
2019р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вступ до літературознавства
Викладач (-і)	К. ф. н., доц. Процюк Л. Б.
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-74
Е-mail викладача	kaf.lit@ukr.net
Формат дисципліни	Очна, заочна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год)
Посилання на сайт дистанційного Навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення актуальних проблем літературознавчої науки на основі художніх творів української та інших літератур (5 год.). Очні консультації: 30 год. Понеділок - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Курс “Вступ до літературознавства” вивчається на першому курсі університету (1-й семестр) і є невід’ємною частиною фахової освіти студентів української філології та світового письменства. Успішне засвоєння курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів, сприяючи при цьому вихованню загальнолюдської та національної гідності й самосвідомості.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Літературознавство як наука про художню літературу. 2. Літературно-художня творчість, літературно-художній твір. 	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Лекційно-семінарський курс «Вступ до літературознавства» має на меті ознайомлення студентів з основними теоретичними засадами літературного процесу. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із поняттями: літературний процес, літературно-художній твір, літературно-художній образ, зміст і форма твору, зовнішня форма художнього твору, композиція твору, жанр, стиль, літературний напрям тощо</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань основ теорії літератури, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • об’єкт, предмет та завдання літературознавчої науки • історію становлення та розвитку літературознавства.; • специфіку літературно-художнього образу; • особливості літературно-художнього твору.; • зміст і форму літературно-художнього твору; • специфіку зовнішньої форми художнього твору; • різновиди композиції художнього твору; • основні особливості класицизму, романтизму, реалізму, модернізму; постмодернізму та їхні характерні риси; 	

- творчі маніфести та особливості розвитку модерністських течій у руслі української літератури в порівнянні з іншими літературами;
- студент повинен проявити здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- володіння основними професійними вміннями, знаннями, навичками у процесі викладання української мови і літератури в школі; засвоєння нових уведень і технологій із філологічної освіти; розроблення нових освітніх програм і систем на високому професійному рівні; формування високопрофесійних якостей і здібностей учителя-філолога.

4.Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен проявити:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах.;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, самостійного оволодіння новими знаннями;
- здатність вільно спілкуватися державною мовою, застосовувати знання української мови та літератури в різних професійних ситуаціях, налагоджувати й підтримувати необхідні контакти в соціумі, виробляти власну комунікаційну стратегію, ефективні способи взаємодії з людьми;
- здатність використовувати, пропагувати й збагачувати українські традиції, застосовувати елементи етнопедагогіки та перспективний досвід в освіті, визначати пріоритети й перспективи (національні, суспільні, освітні, моральні тощо), реалізовувати їх у житті, розробляти й керувати проектами;
- здатність розпізнавати філологічні і взагалі освітні проблеми (принципами, методами, підходами);
- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- здатність характеризувати специфіку літературознавства та його основних і допоміжних галузей.;
- здатність з'ясовувати історичні особливості становлення літературознавства як науки;
- здатність аналізувати твір, враховуючи специфіку його компонентів; давати самостійну оцінку твору;
- вміння розмежовувати специфічні особливості течій класицизму, романтизму, реалізму, модернізму, постмодернізму та з'ясовувати їх вияв у літературних творах; давати характеристику модерністських течій;
- виявляти роль героя у розкритті ідейного змісту твору й авторської оцінки героя; розкривати суть і особливості розвитку реалізму в літературі кінця ХІХ – початку ХХ

ст.;

- з'ясувати особливості впливу ідей епохи на проблематику й ідейну суть літературного твору

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Видзаняття	Загальна кількість годин
Лекції	12 (очна форма)
Практичні	18 (очна форма),
Самостійна робота	60 (очна форма)

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
I	Спеціальність 035 Філологія Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Перший	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1 Тема 1. Літературознавство: предмет, об'єкт та завдання. Історія становлення літературознавства як науки 1. Основні та допоміжні літературознавчі науки 2. Становлення літературознавства від античності до сьогодення 3. Історія українського літературознавства	Лекція	Рекомендована література до курсу	опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, відповідні наукові джерела, 2 год		протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>Тема 2.Художня література як вид мистецтва.</p> <p>1. Часові, просторові та синтетичні види мистецтва.</p> <p>2. Образне слово та наукове поняття.</p> <p>3. Етапи становлення літературно-художньої творчості</p>	Лекція	Рекомендована література до курсу	опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, відповідні наукові джерела, 2 год		протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 3.Літературно-художній образ</p> <p>1. Літературно-художній образ як спосіб відображення дійсності і як спосіб буття літературного твору.</p> <p>2. Структура літературно-художнього образу.</p> <p>3. Автологічний та металогічний художні образи.</p>	Лекція	Рекомендована література до курсу	опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, відповідні наукові джерела, 2 год		протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Змістовий модуль 2 Тема 4.Літературно-художній твір</p> <p>1. Ознаки та функції літературно-</p>	Практичне заняття	Рекомендована література до курсу	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

художнього твору 2. Структура твору. 3. Зміст і форма твору.					
Тема 5. Зміст художнього твору 1. Категорії змісту: тема, фабула, ідея, пафос, характер. 2. Проблематика художнього твору. 3. Об'єктивно-суб'єктивне змісті твору	Лекція	Рекомендована література до курсу	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год		протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 6. Форма твору літературно-художнього твору. Композиція. 1. Сюжет художнього твору 2. Система образів художнього твору 3. Зовнішня форма художнього твору. 4. Композиція	Лекція	Рекомендована література до курсу	опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, відповідні наукові джерела, 2 год		протягом семестру згідно з розкладом занять

літературно-художнього твору					
<p>Тема 1. Літературознавство як наука.</p> <p>1. Об'єкт, предмет та завдання літературознавства як науки</p> <p>2. Історія літератури, теорія літератури, літературна критика та допоміжні літературознавчі науки.</p> <p>3. Елементи літературознавства в шкільній програмі</p>	Практичне заняття (2 год.)	<p>Практичні заняття</p> <p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>1. Працювати за планом практичного заняття, опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, підручники відповідної науки віджерела,</p> <p>2. Навести приклад застосування принципів кожної з основних та допоміжних наук літературознавства у науковій роботі.</p>	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема. Взаємозв'язок літературознавства з іншими науками</p>	Самостійна робота (7 год)	Рекомендована література до курсу	Зробити таблицю (схему) взаємовпливів літературознавства та інших фундаментальних наук, навести приклади	За десятибальною шкалою	Вересень
<p>Тема 2. Теорія літератури від античності до сьогодення</p> <p>1. Літературознавство в руслі</p>	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	1. Працювати за планом практичного заняття, опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації,	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>філософії та естетики в античну добу</p> <p>2. Наука про літературу в епохи Середньовіччя, Бароко, період класицизму.</p> <p>Становлення літературознавства як самостійної дисципліни</p> <p>3. Літературознавчі школи, методи, течії.</p>			<p>підручники відповідні науко віджерела</p> <p>2. Проаналізувати погляди двох-трьох літературознавчих шкіл та їх представників</p>		
<p>Тема.. Вчення про рід від античності до сьогодення</p>	<p>Самостійна робота (7 год)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Зробити порівняльну таблицю визначальних рис трьох літературних родів у вченнях провідних філософів та літературознавців від античності до сьогодення</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Вересень</p>
<p>Тема 3. Становлення та утвердження літературознавства в Україні</p> <p>1. Елементи літературознавства в добу Київської Русі. Погляди на літературний метод у «Слові про похід</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>1. Працювати за планом практичного заняття, опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, підручники відповідні науко віджерела .</p> <p>2. Праналізувати письмово літературознавчі концепції одного з</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Ігорів» . Теорія літературної творчості й шкільна програма</p> <p>2. Літературознавство в Україні в час Бароко, класицизму та романтизму.</p> <p>3. Теорія літератури в XIX – XXI ст. в Україні.</p>			<p>провідних українських літературознавців, зробити реферат</p>		
<p>Тема. Вчення про рід і жанр в українському літературознавстві</p>	<p>Самостійна робота (7 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Описати погляди на рід і жанр двох-трьох українських літературознавців (на вибір)</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Жовтень</p>
<p>Тема 4. Літературно-художня творчість. Літературний образ.</p> <p>1. Література як вид мистецтва. Етапи її становлення.</p> <p>2. Літературно-художній образ, структура принципи класифікації.</p> <p>3. Автологічний та металогічний художні образи</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати за планом практичного заняття, опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, підручники відповідні наукові джерела Зробити письмовий аналіз автологічного та металогічного образів.</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема. Епос як рід. Жанри епосу.</p>	<p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Проаналізувати провідні жанри епосу</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Жовтень</p>
<p>Тема 5. Літературно-художній твір. Зміст твору</p> <p>1. Поняття літературно-художнього твору. Ознаки та функції твору.</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати за планом практичного заняття, опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації,</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>2. Зміст художнього твору. Суб'єктивно-об'єктивні начала в змісті твору.</p> <p>3. Тема/тематика, проблема/проблематика, фабула, характер, пафос, ідея в змісті твору.</p>			<p>підручники відповідні науко віджерела. Зробити письмовий аналіз художнього твору за його змістовими категоріями</p>		
<p>Тема. Лірика як жанр</p>	<p>Самостійна робота (7 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Проаналізувати провідні жанри лірики</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Листопад</p>
<p>Тема 6. Літературно-художній твір. Форма твору</p> <p>1. Поняття форми художнього твору. Співвідношення змісту і форми.</p> <p>2. Внутрішня форма художнього твору. Сюжет. Категорія сюжету в шкільній програмі з української літератури</p> <p>3. Система образів художнього твору.</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати за планом практичного заняття, опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, підручники відповідні науко віджерела. Зробити письмовий аналіз формотворчих чинників художнього твору (на вибір)</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема. Драма як жанр. Суміжні та міжродові утворення</p>	<p>Самостійна робота (7 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Проаналізувати провідні жанри драми. Навести приклади літературних творів</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Листопад</p>
<p>Тема 7. Зовнішня форма художнього твору</p> <p>1. Лексико-словотворчі та лексико-синонімічні засоби словотворення. Вивчення їх на уроках</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати за планом практичного заняття, опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, підручники відповідні науко</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>української літератури в школі</p> <p>2. Лексико-контекстуальні словотвори. Вивчення тропів у школі</p> <p>3. Стилiстичні фігури, принципи їх поділу.</p>			<p>віджерела. Зробити письмовий аналіз зовнішньої мовитвору (на вибір)</p>		
<p>Тема. Художній метод, напрям, стиль</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати відповідний матеріал підручників</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Листопад</p>
<p>Тема 8. Композиція літературно-художнього твору.</p> <p>1. Поняття композиції загалом і композиції літературно-художнього твору зокрема</p> <p>2. Функції композиції</p> <p>3. Принципи класифікації композиції в літературознавстві.</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати за планом практичного заняття, опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, підручники відповідної науки віджерела. Проаналізувати складові художнього твору (на вибір)</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема. Художні напрями від зародження літератури до модернізму</p>	<p>Самостійна робота (6 год)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Проаналізувати та навести приклади з художньої літератури двох-трьох художніх напрямів</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Грудень</p>
<p>Тема 9. Елементи віршування</p> <p>1. Віршовий розмір. Вивчення віршового розміру на уроках української літератури в школі</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати за планом практичного заняття, опрацювати конспект лекцій, методичні рекомендації, підручники відповідної науки</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>2. Рима та римування. Елементи теорії рими та римування в школі.</p> <p>3. Строфіка. Види строф. Категорія строфи в шкільній програмі</p>			<p>віджерела. Проаналізувати версифікаційну систему одного поетичного твору (на вибір)</p>		
<p>Тема. Модернізм та його течії. Постмодернізм.</p>	<p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Зробити порівняльну таблицю рис течій модернізму</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Грудень</p>

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3.Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів організації освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»)
Вимоги до письмової роботи	Чітке, логічно-последовне висвітлення поставленої проблеми, наведення прикладів
Практичні заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів

7. Політика курсу

Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Положення 1](#) і [Положення 2](#)

8. Рекомендована література

Основна

1. Безпечний І. Теорія літератури. Підручник. К. : «Смолоскип», 2009, 388 с.
2. Білоус П. Вступ до літературознавства : Навчальний посібник. К. : ВЦ «Академія». 2011. 366 с. (читальний зал бібліотеки ПНУ)
3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2001. 487с. (читальний зал бібліотеки ПНУ)
4. Скорина Л. Аналіз художнього твору. Навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей. Тернопіль. Навчальна книга. Богдан, 2013, 424 с.
- 4.. Ткаченко А. О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): підручник для гуманітаріїв. К.: Правда Ярославічів, 1997. 448с. (читальний зал бібліотеки ПНУ).

Додаткова

1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А. Волкова, О. Бойченка та ін. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с. (читальний зал бібліотеки ПНУ).
2. Гнатюк М. Іван Франко і проблема теорії літератури. К. : ВЦ. »Академія», 2011. 240 с.
3. . Іванишин В., Іванишин П. Пізнання літературного твору. Методичний посібник для студентів і вчителів. Дрогобич: Відродження, 2003. 80с. (електронний варіант підручника – кафедра зарубіжної літератури).
4. . Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики. К. : ВЦ. »Академія», 2010. 520 с.

5. Наливайко Д. Теорія літератури та компаративістики.. К.: Видавничий дім «Києво-могилянська академія». 2006.
6. Моклиця М. Основи літературознавства. Тернопіль: Підручники та посібники, 2000. 191с.
7. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Львів: Літопис, 1996. 633 с.

Інформаційні ресурси

Електронний каталог бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського

URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

E-mail: [library \[@\] nbuv.gov.ua](mailto:library@nbuv.gov.ua)

Наукова бібліотека ім. М.Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка

URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

E-mail: [info \[@\] libcc.univ.kiev.ua](mailto:info@libcc.univ.kiev.ua)

Бібліотека національного університету «Києво-Могилянська академія»

URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua/>

E-mail: [library \[@\] ukma.kiev.ua](mailto:library@ukma.kiev.ua)

Наукова бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова

URL: <http://www.hklib.npu.edu.ua/>

E-mail: [lib-npu \[@\] ukr.net](mailto:lib-npu@ukr.net)

Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І.Франка

<http://www.lib.if.ua/>

Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І.Франка

<http://www.franko.lviv.ua/bibl/>

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Процюк Л. Б.